

**PROTOCOLE DE COLLABORATION
RELATIF A L'ENREGISTREMENT DES
PERSONNES SE DECLARANT MINEURS
ETRANGERS NON ACCOMPAGNÉS
(MENA) NON DEMANDEURS D'ASILE
SIGNALES SUR LE TERRITOIRE BELGE**

**SAMENWERKINGSPROTOCOL
BETREFFENDE DE REGISTRATIE VAN
PERSONEN DIE VERKLAREN NIET
BEGELEIDE MINDERJARIGE
VREEMDELING (NBMV) TE ZIJN EN DIE
GEEN ASIELZOEKER ZIJN EN OP HET
BELGISCHE GRONDGEBIED ZIJN
GESIGNALERD**

INTRODUCTION

Un groupe de travail constitué des représentants de l'Office des étrangers, de Fedasil, du service des tutelles, de la police fédérale, la police de la zone d'Ostende et du cabinet de la Secrétaire d'Etat à l'asile et la migration et à l'intégration sociale s'est concerté afin d'établir le présent protocole de collaboration. L'objectif de cette collaboration est de mettre en place des mécanismes qui permettent d'apporter toutes les garanties et protections prévues aux personnes étrangères identifiées comme MENA, mais aussi en corollaire, d'éviter les abus de personnes étrangères se déclarant mineurs afin d'échapper aux mesures prévues pour les adultes.

Le mécanisme prévu par ce protocole doit être considéré comme une étape vers un processus global d'identification qui, idéalement, doit être le plus court possible, s'accomplir dans un même lieu où l'ensemble des administrations seraient rassemblées afin d'y mettre en œuvre leurs compétences en terme d'identification, de prise en charge, de désignation de tuteur, d'accueil et de séjour, et s'adresser à toutes les personnes étrangères qui se déclarent mineures quelle que soit la façon dont elles se font connaître aux autorités belges.

Objectif et public cible

Le présent protocole a pour but de mettre en place une collaboration optimale entre les signataires en vue d'enregistrer tout MENA présent sur le territoire, à l'exclusion des « passagers clandestins » découvert à bord d'un bateau. Outre, la mise en place d'un dispositif d'enregistrement méthodique et centralisé à l'Office des étrangers, les objectifs suivants sont poursuivis:

- déterminer rapidement quels jeunes sont effectivement mineurs et ceux qui ne le sont pas;
- concentrer les moyens disponibles pour les MENA identifiés comme tels;
- assurer un meilleur suivi grâce à cet enregistrement méthodique centralisé à l'Office des étrangers ;
- et lutter contre les abus.

INLEIDING

Dit samenwerkingsprotocol is het resultaat van overleg binnen een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil, de Dienst Voogdij, de federale politie, de politie van de zone Oostende en het kabinet van de Staatssecretaris voor Asiel, Immigratie en Maatschappelijke Integratie. Het doel van deze samenwerking is het invoeren van een werkmethode die ervoor zorgt dat de vreemdelingen die als NMBV worden geïdentificeerd onverkort de voorgeschreven waarborgen en bescherming krijgen. Het is daarbij tevens de bedoeling het misbruik te voorkomen dat erin bestaat dat vreemdelingen zich minderjarig verklaren om te ontkomen aan de maatregelen die gelden voor volwassenen.

De methode die bij dit protocol is voorgeschreven moet worden beschouwd als een eerste stap in het identificatieproces. Dit proces neemt best zo weinig mogelijk tijd in beslag en moet zich afspelen op een plaats waar alle administraties zijn samengebracht. Zo kunnen deze administraties hun expertise inzake identificatie, tenlasteneming, aanwijzing van een voogd, opvang en verblijf, optimaal aanwenden en daarbij alle vreemdelingen betrekken die verklaren minderjarig te zijn, ongeacht de wijze waarop zij zich aan de Belgische overheid kenbaar maken.

Doelstellingen en doelpubliek

Dit protocol streeft naar een optimale samenwerking tussen de ondertekenaars met het oog op de registratie van elke NBMV die op het grondgebied aanwezig is, met uitzondering van de « verstekelingen » die aan boord van een schip worden ontdekt. Naast het invoeren van een methodisch en gecentraliseerd registratiesysteem bij de Dienst Vreemdelingenzaken, zijn de doelstellingen de volgende:

- snel bepalen welke jongeren inderdaad minderjarig zijn en welke niet;
- samenbrengen van de beschikbare middelen voor de NBMV die als zodanig zijn geïdentificeerd;
- zorgen voor een betere opvolging dankzij deze bij de Dienst Vreemdelingenzaken gecentraliseerde registratiemethode;
- bestrijden van misbruiken.

Ce protocole concerne l'enregistrement de tous les mineurs étrangers non accompagnés non demandeurs d'asile présents sur le territoire. On entend par enregistrement :

- Vérifier si le jeune est connu ou non à l'OE; le cas échéant, ouvrir un dossier;
- Prendre les empreintes digitales et la photo;
- Réaliser le test TBC ;
- Emettre (ou non) un doute sur l'âge et donner l'information concernant le déroulement du test.

Pour la clarté de la mise en place de mesures adéquates, deux parcours de signalement/interception des jeunes non demandeurs d'asile sont distingués :

- jeunes signalés par un tiersⁱ;
- jeunes interceptés par la police fédérale ou locale.

Signataires

Les administrations concernées par ce protocole de collaboration sont les suivants :

- L'Office des étrangers (OE)
- L'Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile (Fedasil)
- Le Service des Tutelles (ST)

Les signataires mettent en œuvre les engagements prévus dans ce protocole et en assurent la communication au sein des administrations respectives.

1. Cadre légal et réglementaire

En ce qui concerne le traitement des mineurs non accompagnés, la législation belge applicable est la suivante :

- la loi du 15 décembre 1980 et l'arrêté royal du 8 octobre 1981 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangersⁱⁱ;
- la loi sur la tutelle du 24 décembre 2002 (Titre XIII, Chapitre VI « Mineurs étrangers non accompagnés » de la loi-programme du 24 décembre 2002 (Moniteur belge du 31 décembre 2002). Modifié par la loi-programme du 22 décembre 2003 et la loi-programme du 27 décembre 2004ⁱⁱⁱ;
- la loi du 12 janvier 2007 sur l'accueil des demandeurs d'asile et certaines autres catégories d'étrangers^{iv};
- l'arrêté royal du 22 décembre 2003 portant exécution du Titre XIII, Chapitre VI « Tutelle des mineurs étrangers non accompagnés » de la loi-programme du 24 décembre 2002 ;
- l'arrêté royal du 13 mai 2005 modifiant l'arrêté royal du 22 décembre 2003 portant exécution du Titre XIII, Chapitre VI « Tutelle des mineurs étrangers non accompagnés », de la loi-programme du 24 décembre 2002 ;
- l'arrêté royal du 9 avril 2007 déterminant le régime et les règles de fonctionnement applicables aux centres d'observation et d'orientation pour les MENA ;
- l'arrêté royal du 7 décembre 2007 modifiant

Dit protocol betreft de registratie van alle op het grondgebied aanwezige niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die geen asielzoeker zijn. Onder registratie wordt verstaan:

- nagaan of de jongere bekend is bij de DVZ, zo nodig een dossier aanleggen;
- afnemen van de vingerafdrukken en een foto nemen;
- uitvoeren van de TBC test;
- (al of niet) twijfel over de leeftijd uiten en informatie geven over het verloop van de test.

Voor de duidelijkheid aangaande het nemen van adequate maatregelen worden twee manieren van signalering/onderschepping van jongeren die geen asielzoeker zijn onderscheiden:

- jongeren gesignaléerd door een derde^{xviii};
- jongeren onderschept door de federale of lokale politie.

Ondertekenaars

De administraties die bij dit protocol zijn betrokken zijn de volgende:

- de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ);
- het Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers (Fedasil);
- de Dienst Voogdij (DV).

De ondertekenaars voeren de verbintenissen uit die in dit protocol zijn vastgelegd en zorgen voor de communicatie binnen de respectieve administraties.

1. Wet- en regelgevend kader

Wat de behandeling van niet-begeleide minderjarigen betreft is de volgende Belgische wetgeving van toepassing:

- de wet van 15 december 1980 en het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen^{vix};
- de wet op de voogdij van 24 december 2002 (Titel XIII, Hoofdstuk 6 « Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen », van de programmawet van 24 december 2002 – Belgisch Staatsblad van 31 december 2002), gewijzigd door de programmawet van 22 december 2003 en de programmawet van 27 december 2004^{vxi};
- de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen^{vxi};
- het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 « Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen », van de programmawet van 24 december 2002;
- het koninklijk besluit van 13 mei 2005 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 « Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen », van de programmawet van 24 december 2002;
- het koninklijk besluit van 9 april 2007 tot

- l'arrêté royal du 22 décembre 2003 portant exécution du Titre XIII, Chapitre VI « Tutelle des mineurs étrangers non accompagnés », de la loi-programme du 24 décembre 2002 ;
- la Circulaire du 19 avril 2004 relative à la prise en charge par le Service des Tutelles et à l'identification des mineurs étrangers non accompagnés ;
 - la Circulaire du 23 avril 2004 relative à la fiche « mineur étranger non accompagné » ;
 - la Circulaire du 30 avril 2004 relative à la coopération entre l'Office des étrangers et les administrations communales concernant le séjour des MENA ;
 - la Circulaire du 25 juillet 2008 modifiant la circulaire du 23 avril 2004 relative à la fiche « mineur étranger non accompagné ».
 - la Circulaire du 26 septembre 2008 relative à la mise en œuvre d'une coopération multidisciplinaire concernant les victimes de la traite des êtres humains et/ou de certaines autres formes aggravées du trafic des êtres humains.

- vastlegging van het stelsel en de werkingsregels voor de centra voor observatie en oriëntatie van de NBMV;
- het koninklijk besluit van 7 december 2007 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 « Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen », van de programlawet van 24 december 2002;
 - de omzendbrief van 19 april 2004 betreffende de tenlasteneming door de Dienst Voogdij en de identificatie van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen;
 - de omzendbrief van 23 april 2004 betreffende de fiche « niet-begeleide minderjarige vreemdeling »;
 - de omzendbrief van 30 april 2004 betreffende de samenwerking tussen de Dienst Vreemdelingenzaken en de gemeentebesturen met betrekking tot het verblijf van de NBMV;
 - de omzendbrief van 25 juli 2008 tot wijziging van de omzendbrief van 23 april 2004 betreffende de fiche « niet-begeleide minderjarige vreemdeling ».
 - de omzendbrief van 26 september 2008 betreffende de invoering van een multidisciplinaire samenwerking met betrekking tot de slachtoffers van mensenhandel en/of bepaalde zwaardere vormen van mensensmokkel.

COLLABORATION

Les signataires s'engagent à collaborer harmonieusement et à poursuivre loyalement les objectifs décrits par ce protocole. Les informations relatives à ce protocole doivent être transmises sans restriction à chacun des acteurs tels que prévu *infra*.

1. Le principe de l'enregistrement à l'Office des étrangers

Le protocole consacre le principe que l'enregistrement^{xvi} de l'ensemble des personnes se déclarant mineurs étrangers non accompagnés non demandeurs d'asile signalés sur le territoire belge est centralisé à l'Office des étrangers. Ce principe suppose dès lors que le jeune se présente en personne ou soit conduit dans les locaux de l'OE afin de réaliser les mesures décrites par l'enregistrement, et ce, dans tous les cas où ces mesures n'ont pas été exécutées auparavant.

En marge de ce principe et à tout moment du processus décrit ci-après, le service des tutelles peut toujours être contacté directement par un des acteurs pour toute question concernant le jeune.

SAMENWERKING

De ondertekenaars verbinden zich ertoe harmonieus samen te werken en de doelstellingen geformuleerd in dit protocol loyaal na te streven. De inlichtingen aangaande dit protocol dienen zonder voorbehoud te worden doorgegeven aan de actoren zoals hieronder bepaald.

1. Het principe van de registratie bij de Dienst Vreemdelingenzaken

Het protocol volgt het principe dat de registratie^{xvii} van alle personen die verklaren niet-begeleide minderjarige vreemdeling en geen asielzoeker te zijn gecentraliseerd wordt bij de Dienst Vreemdelingenzaken. Dit principe veronderstelt dus dat de jongere zich in persoon anmeldt of naar de lokalen van de DVZ wordt gebracht om de registratiemaatregelen uit te voeren, en dit in alle gevallen waarbij die maatregelen niet voordien zijn uitgevoerd.

Naast de toepassing van dit principe en op elk ogenblik tijdens de hierna beschreven procedure, kan de Dienst Voogdij steeds rechtstreeks door een van de actoren gecontacteerd worden voor elke vraag met betrekking tot de jongere.

2. Signalement du jeune

2. Signaleren van de jongere

2.1. Signalement par la police

L'articulation des mesures ci-après permet au policier de ne plus prendre systématiquement contact téléphonique avec le service des tutelles. Toutefois, les documents doivent toujours être envoyés par fax au service des tutelles qui doit être mis au courant de tout signalement d'un jeune se déclarant mineur.

Le service de police a toujours la possibilité de contacter le ST afin de solliciter son soutien lorsqu'un cas spécifique se présente.

Mesures pratiques lors de l'interception :

En cas d'interception d'une personne étrangère se déclarant mineure, la police prend contact avec l'OE^{vi}. Celui-ci transmet à la police la fiche de signalement déjà complétée avec les éléments en sa possession^{vii}. La fiche de signalement est ensuite complétée par le policier de la manière la plus exhaustive possible. En ce qui concerne le doute, il est particulièrement important que ce poste soit complété en indiquant clairement si un doute sur l'âge est émis ou non par la police et pour quels motifs.

La police prend également une photo et les empreintes digitales, ces informations sont envoyées à l'OE^{viii} avec la mention particulière : « MENA ».

Autant que possible, le test d'âge^{ix} est réalisé directement sur place par la police auprès d'un hôpital ayant un accord avec le service des tutelles. Les résultats sont, en principe, immédiatement connus et l'hôpital transmet les résultats au ST. Etant donné que ce processus s'effectue durant le maintien du jeune, le facteur « temps » est fondamental. Dès lors, en vue d'accélérer le processus et de prendre une décision directement adaptée à la situation, le ST s'engage, dès réception, à communiquer le résultat du test d'âge à l'OE (par mail au bureau C ou à la permanence). La décision officielle écrite du ST est transmise aux partenaires au plus tard le jour ouvrable qui suit.

En cas de majorité actée, la personne est exclue de toutes les mesures prévues au bénéfice des MENA et l'OE est en mesure de prendre les décisions conformes à la situation de la personne.

Le transport vers l'OE:

Dans les cas suivants :

1. En cas de minorité en raison des tests médicaux,
2. En cas de minorité parce que la police n'émet pas de doute sur l'âge du jeune,
3. Dans les cas où le test d'âge ne peut s'effectuer directement sur place,
4. Ou après concertation avec l'OE^x

Le ST est en charge du transport du jeune auprès de

2.1. Signalering door de politie

Gezien onderstaande maatregelen dient de politie niet meer systematisch contact op te nemen met de Dienst Voogdij. De documenten moeten echter nog altijd per fax naar de Dienst Voogdij worden opgestuurd, aangezien die van elke signalering van een zich minderjarig verklarende jongere moet worden verwittigd.

De politie heeft altijd de mogelijkheid de Dienst Voogdij te contacteren om zijn steun te vragen als er zich een specifiek geval voordoet.

Praktische maatregelen bij de onderschepping

Bij onderschepping van een vreemdeling die verklaart minderjarig te zijn neemt de politie contact op met de DVZ^{xxii}. De DVZ bezorgt de politie de signalementfiche die al is ingevuld met de gegevens waarover hij beschikt^{xxiv}. De signalementfiche wordt vervolgens door de politieambtenaar zo volledig mogelijk ingevuld. Wat de twijfel betreft is het bijzonder belangrijk dat dit vak wordt ingevuld en duidelijk wordt aangegeven of de politie al of niet de leeftijd betwijfelt, en, zo ja, om welke redenen.

De politie neemt een foto van de persoon en neemt ook zijn vingerafdrukken af; deze gegevens worden naar de DVZ^{xxv} gestuurd met de speciale vermelding « NBMV ».

De politie laat de leeftijdstest^{xxvi} zoveel mogelijk ter plaatse uitvoeren in een ziekenhuis dat een samenwerkingsovereenkomst met de Dienst Voogdij heeft. De resultaten zijn in principe onmiddellijk bekend en het ziekenhuis stuurt ze naar de DV. Aangezien dit gebeurt terwijl de jongere wordt vastgehouden, is de factor tijd van fundamenteel belang. Om het proces te versnellen en een beslissing te nemen die rechtstreeks aan de situatie is aangepast, verbindt de DV zich ertoe de uitslag van de leeftijdstest zodra deze is ontvangen door te sturen naar de DVZ (per mail naar Bureau C of de Permanentie). De schriftelijke officiële beslissing van de Dienst Voogdij wordt ten laatste op de volgende werkdag aan de partners meegedeeld.

Als de meerderjarigheid vaststaat, wordt de persoon in kwestie uitgesloten van alle maatregelen ten gunste van NBMV en kan de DVZ de beslissingen nemen die de situatie van de persoon vereist.

Het vervoer naar de DVZ

In de volgende gevallen:

1. minderjarigheid wegens medische tests,
2. minderjarigheid omdat de politie geen twijfel uit over de leeftijd van de jongere,
3. de leeftijdstest kan niet onmiddellijk ter plaatse worden uitgevoerd,
4. of na overleg met de DVZ^{xxvii},

is de DV belast met het vervoeren van de jongere naar de DVZ^{xxviii}, om er de maatregelen voor de registratie

l'OE^{xii} pour y réaliser les mesures prévues par l'enregistrement, et y poursuivre, le cas échéant, les examens du test d'âge et surtout pour apporter au MENA la protection dont il doit faire l'objet en terme de prise en charge et d'accueil. Le ST peut solliciter le concours de la police pour effectuer le transport. Le cas échéant, un titre de transport 2me classe est remis au jeune à charge financière du ST.

La convocation :

Toutefois, la police ou le ST n'est pas toujours en mesure d'effectuer ce transport. Dans ce cas, une convocation^{xiii} pour se rendre à l'OE est notifiée au jeune.

2.2. Signalement par un tiers

Le jeune peut aussi être signalé par un tiers. Dans ce cas, soit le jeune est directement amené à l'OE pour y être enregistré aux heures d'ouverture, soit une convocation pour se rendre à l'OE lui est notifiée via le ST ou l'OE selon le service qui a eu connaissance de la présence d'un jeune.

2.3. Signalements ultérieurs

Le même jeune peut être signalé plusieurs fois, soit via la police, soit via un tiers. Aussi longtemps que les données biométriques ne sont pas prises et comparées, et que tout le processus d'enregistrement n'a pas été mené à son terme, un doute peut subsister au sujet de la personne signalée et les mesures adéquates ne peuvent être prises. Dès lors, peu importe qui signale à nouveau le jeune, les mécanismes prévus aux points 2.1 et 2.2 restent d'application.

Par ailleurs, l'objectif du protocole étant aussi de limiter les abus de jeunes qui se rendent intouchables en se déclarant mineur, une limite est prévue dans le nombre de convocations accordées pour être enregistré:

- 2ème signalement/interception : le jeune a une 2ème possibilité de se faire enregistrer et de suivre le processus décrit plus haut. En cas de doute sur l'âge déjà exprimé lors de la 1ère interception, il est souhaitable que le test d'âge soit réalisé de manière prioritaire et immédiate. Dans tous les cas, la convocation doit clairement mentionner qu'il s'agit de la 2ème convocation et des conséquences qui en découlent.
- 3ème signalement/interception : il y a lieu de différencier ici les jeunes pour lesquels un doute a été émis sur l'âge ou pour lesquels il y a des éléments convergents pour suspecter qu'il s'agit d'un majeur qui tente d'abuser du système et ceux qui sont manifestement mineurs. En dehors de ces derniers, le service des tutelles prend après le 2ème signalement/interception une décision de majorité^{xiv}. L'OE a alors l'opportunité, dès la 3ème interception, de prendre les mesures

toe te passer en, eventueel, het onderzoek naar de leeftijd voort te zetten en vooral om de NBMV de bescherming te verlenen die hij nodig heeft wat betreft de tenlasteneming en opvang. De DV mag de hulp van de politie inroepen om het transport uit te voeren. Zo nodig wordt de jongere een vervoerbewijs 2^e klas overhandigd, op kosten van de DV.

De oproeping

De politie of de DV is niet altijd in staat voor dit vervoer te zorgen. In dat geval wordt de jongere een oproeping^{xix} om zich naar de DVZ te begeven betekend.

2.2. Signalering door een derde

De jongere kan ook door een derde worden gesigneerd. In dit geval wordt de jongere ofwel direct naar de DVZ gebracht om er geregistreerd te worden tijdens de openingstijden, ofwel een oproeping betekend via de DVZ of de DV, al naargelang van de dienst die kennis heeft genomen van de aanwezigheid van de jongere.

2.3. Latere signaleringen

Dezelfde jongere kan verscheidene keren worden gesigneerd, hetzij door de politie hetzij door een derde. Zolang de biometrische gegevens niet zijn opgenomen en vergeleken, en het registratieproces niet helemaal is afgerond, kan er twijfel blijven bestaan over de gesigneerde persoon en kunnen de gepaste maatregelen niet worden genomen. Het is dan ook van weinig belang wie de jongere opnieuw signaleert, de procedure vermeld onder de punten 2.1. en 2.2. blijft van toepassing.

Aangezien het protocol ook bedoeld is om het misbruik van jongeren, die zich ongrijpbaar maken door zich minderjarig te verklaren, te beperken, is er een beperking voorzien van het aantal toegestane oproepingen om te worden geregistreerd:

- 2^e signalering/onderschepping: de jongere heeft een 2^e mogelijkheid om zich te laten registreren en de hierboven beschreven procedure te volgen. Als bij de 1^e onderschepping al twijfel is geuit over de leeftijd, is het wenselijk de leeftijdstest prioritair en onmiddellijk uit te voeren. In ieder geval moet de oproeping duidelijk vermelden dat het om de 2^e oproeping gaat en welke gevolgen dit heeft.
- 3^e signalering/onderschepping: hier dient onderscheid te worden gemaakt tussen jongeren van wie de leeftijd is betwijfeld, jongeren over wie er met elkaar overeenstemmende gegevens zijn om te vermoeden dat het een meerderjarige betreft die het systeem probeert te misbruiken, en jongeren die duidelijk minderjarig zijn. Behalve voor deze laatste jongeren neemt de Dienst Voogdij na de 2e signalering/onderschepping een beslissing

adéquates en application de la loi du 15/12/1980.

van meerderjarigheid^{xx}. De DVZ heeft dan de gelegenheid, vanaf de 3e onderschepping, de gepaste maatregelen krachtens de wet van 15-12-1980 te nemen.

3. La convocation

La convocation est un nouveau document qui intervient dans le processus mis en place par ce protocole afin de donner aux jeunes la possibilité d'être enregistrés et de bénéficier des garanties et protections prévues pour les MENA. En corollaire, l'utilisation effective et optimale de ce document dans le cadre du processus mis en place permet aussi d'écartier ceux qui se déclarent mineurs dans l'intention de tromper les autorités.

La convocation invite le jeune à se présenter à l'OE dans un délai de deux jours ouvrables^{xiv} à 08h00 du matin afin d'y être enregistré dans les cas décrits dans le chapitre 2 « signalement ».

Cette convocation est notifiée au jeune dans une des langues nationales. Des explications concernant le mécanisme de signalement et le doute sur l'âge sont transmises au jeune dans sa langue ou dans une langue dont il est raisonnable de penser qu'il la comprend. A cet effet, il est loisible aux acteurs d'utiliser tout moyen de communication écrite qu'ils jugeront adéquat. L'éventuel refus de signer est acté sur la convocation mais n'a pas d'incidence sur la suite. Ce document est ensuite transmis à l'OE et au ST qui joignent ce document au dossier du jeune.

Le jeune dispose de deux opportunités de se présenter en vue d'être enregistré. Toutefois, comme prévu dans le chapitre précédent, après 2 convocations auxquelles le jeune n'a pas donné suite, le service des tutelles prend immédiatement une décision de majorité et transmet sa décision aux autres partenaires.

Les signataires du présent accord s'engagent à mettre tout en œuvre pour que la convocation soit transmise au jeune, en particulier lorsqu'il s'agit d'un signalement via un tiers. La mise en œuvre pratique en matière de transmission de la convocation au jeune est laissée à l'appréciation de chacun.

4. Passage du jeune à l'OE et modalités pratiques de l'enregistrement

Le jeune se présente à l'OE dans le délai fixé dans la convocation. Le service MINTEH est en charge de l'enregistrement du jeune avec la coopération des services compétents de l'OE, entre autres, printrak et la Direction asile. Le test TBC est réalisé par le personnel de Fedasil. Le service MINTEH peut émettre un doute sur l'âge ou le confirmer. Dans ce cas, le test d'âge doit être, si possible, réalisé le jour même. Le transfert entre l'OE et l'hôpital est effectué par les chauffeurs du ST.

3. De oproeping

De oproeping is een nieuw document dat door dit protocol wordt ingevoerd in de procedure om de jongeren de mogelijkheid te geven geregistreerd te worden en de waarborgen en bescherming voor de NBMV te verkrijgen. Door dit document efficiënt en optimaal te gebruiken kunnen tevens diegenen worden afgezonderd die verklaren minderjarig te zijn om de autoriteiten te misleiden.

De oproeping nodigt de jongere uit om zich binnen een termijn van twee werkdagen^{xxi} om 8 uur 's morgens bij de DVZ aan te bieden om zich te laten inschrijven in de gevallen vermeld in punt 2. Signaleren.

Deze oproeping wordt de jongere betekend in een van de landstalen. Uitleg over de methode van signalering en de twijfel over de leeftijd worden hem verstrekt in zijn taal of in een taal waarvan redelijkerwijze mag worden aangenomen dat hij deze begrijpt. De actoren mogen daartoe alle schriftelijke communicatiemiddelen gebruiken die zij geschikt vinden. De eventuele weigering om te tekenen wordt op de oproeping vermeld maar heeft verder geen gevolgen voor het verdere verloop. Vervolgens wordt dit document naar de DVZ en de DV gestuurd die het toevoegen aan het dossier van de jongere.

De jongere krijgt twee kansen om zich aan te melden voor registratie. Zoals echter hierboven voorzien, neemt de DV na 2 oproepingen waarop niet is ingegaan onmiddellijk een beslissing van meerderjarigheid en stuurt hij deze beslissing naar de andere partners.

De ondertekenaars van dit protocol verbinden zich ertoe alles te doen opdat de oproeping aan de jongere wordt bezorgd, in het bijzonder als het een signalering door een derde betreft. De wijze waarop de oproeping van de jongere praktisch verloopt wordt overgelaten aan ieders beoordeling van de situatie.

4. Aanmelding van de jongere bij de DVZ en praktische regels voor de registratie

De jongere meldt zich bij de DVZ binnen de termijn die in de oproeping is bepaald. De Dienst MINTEH is belast met het registeren van de jongere in samenwerking met de andere bevoegde diensten van de DVZ, zoals Printrak en de Directie Asiel. De TBC-test wordt afgenumen door Fedasil. De Dienst MINTEH kan twijfel uiten over de leeftijd van de minderjarige of die twijfel bevestigen. In dat geval moet de leeftijdstest, indien mogelijk, nog dezelfde dag plaatsvinden. De chauffeurs van de DV brengen de

A l'issue de l'enregistrement du jeune, le service MINTEH valide la convocation du jeune afin d'acter que celui-ci s'est bien présenté et que l'enregistrement a été réalisé. La convocation validée est transmise par voie électronique au ST.

Si des jeunes se présentent afin d'être enregistrés, l'Office des Etrangers contacte sans délai le Service des Tutelles qui désignera un fonctionnaire afin d'accomplir des formalités administratives nécessaires

Les chauffeurs du Service des Tutelles conduisent à l'hôpital la personne enregistrée vis-à-vis de laquelle il existe un doute.

5. La réalisation du test d'âge et prise en charge des frais liés aux tests d'âge

Dans tous les cas prévus par le protocole, le test médical doit être réalisé, autant que possible, dans la journée de l'interception par la police ou de la présentation à l'OE. Cette manière de procéder garanti de disposer des résultats médicaux et ensuite de la décision du ST relative à l'âge du jeune.

A propos du transport du jeune vers l'hôpital :

1. la police ou le ST se chargent du transport du jeune dans les cas prévus au point 2.1.
2. C'est le ST^{xv} qui se charge de l'ensemble de la réalisation du test d'âge lorsque le doute sur l'âge est émis par le service MINTEH lors du passage du jeune à l'OE.

Le jeune est invité par le ST à se rendre à l'hôpital à une date ultérieure lorsque le test ne peut trouver place le jour même.

Les frais liés à la réalisation du test d'âge pour les non demandeurs d'asile est exclusivement à charge du ST.

6. Suite en cas de non présentation à deux reprises à la convocation de l'OE

Le jeune dispose de 2 possibilités de se rendre à l'enregistrement concrétisées par la notification d'une convocation à se rendre à l'OE. A l'exception des jeunes pour lesquels il n'y a pas de doute sur l'âge, une décision de majorité est prise par le ST immédiatement après une 2ème convocation non respectée. Cette décision est envoyée à l'OE qui, en cas d'interception ultérieure, est en mesure de prendre les décisions conformes à la situation de la personne.

jongere over van de DVZ naar het ziekenhuis

Na de registratie van de jongere valideert de Dienst MINTEH de oproeping van de jongere om te bevestigen dat de jongere zich effectief heeft aangemeld en de registratie is uitgevoerd. De gevalideerde oproeping wordt elektronisch naar de Dienst Voogdij gestuurd.

Indien jongeren zich aanmelden om geregistreerd te worden, neemt de Dienst Vreemdelingenzaken onmiddellijk contact op met de Dienst Voogdij die een ambtenaar zal aanwijzen om de nodige administratieve formaliteiten te vervullen.

De chauffeurs van de Dienst Voogdij brengen de geregistreerde persoon over wie twijfel bestaat naar een ziekenhuis.

5. Uitvoering en kosten van de leeftijdstest

In alle gevallen zoals omschreven in dit protocol moet de leeftijdstest worden uitgevoerd, zoveel mogelijk, op de dag van de onderschepping door de politie of op de dag van de aanmelding bij de DVZ. Deze manier van werken garandeert dat de uitslag van de test en vervolgens de beslissing van de Dienst Voogdij over de leeftijd van de jongere beschikbaar is.

Over het vervoer van de jongere naar het ziekenhuis:

1. de politie of de DV zorgen voor het overbrengen van de jongere in de gevallen van punt 2.1.
2. het is de DV^{xvi} die zorgt voor de gehele uitvoering van de leeftijdstest, wanneer de dienst MINTEH zijn twijfel uit aangaande de leeftijd van jongere die zich op de DVZ heeft aangeboden.

De jongere wordt door de DV uitgenodigd om op een latere datum naar het ziekenhuis te gaan als de test niet op de dag zelf kan plaatsvinden.

De kosten voor de leeftijdstests voor de niet-asielzoekers worden uitsluitend door de DV gedragen.

6. Gevolg van het twee keer niet ingaan op de oproeping van de DVZ

De jongere beschikt over twee kansen om zich te laten registreren. De registratie kan concreet aangetoond worden door de betekening van de oproeping om naar de DVZ te gaan. Wanneer een oproeping voor de 2de keer niet beantwoord is, wordt door de DV onmiddellijk een beslissing van meerderjarigheid genomen, met uitzondering van de jongeren waarvan de leeftijd niet wordt betwijfeld. Deze beslissing wordt naar de DVZ gestuurd die, in geval van onderschepping naderhand, in staat is de wettelijke beslissingen te nemen die aan de situatie van de persoon zijn aangepast.

Le jeune peut toujours introduire de nouveaux éléments relatifs à son identité auprès du ST afin que ce service procède, le cas échéant, à un réexamen concernant la minorité/majorité.

7. Groupes à risque

En ce qui concerne les jeunes victimes potentielles de TEH, il est fait référence à la Circulaire du 26 septembre 2008 relative à la mise en œuvre d'une coopération multidisciplinaire concernant les victimes de la traite des êtres humains et/ou de certaines autres formes aggravées du trafic des êtres humains.

Par ailleurs, tous les services doivent être attentifs aux indices de vulnérabilité particulière. Dans ces cas, un contact direct avec le service des tutelles est souhaitable afin de solliciter son soutien lorsqu'un cas spécifique se présente.

Dans ces cas, les signataires s'engagent à tout mettre en œuvre, dans les limites de leurs compétences, afin de donner à ces jeunes la possibilité de bénéficier des garanties et protections qui leur sont nécessaires.

8. Accueil

Fedasil s'engage, pour le MENA non demandeur d'asile qui a été préalablement enregistré par l'OE, a passé le test TBC, où il a été vu en entretien par un agent du service des Tutelles et pour lequel la minorité est actée (soit en raison des tests médicaux, soit qu'aucun doute n'est émis) à donner un accueil temporaire de maximum 15 jours au sein de son centre d'observation et d'orientation spécifiquement prévu pour ce groupe cible en tenant compte des places disponibles.

En cas de saturation de ces places spécifiques au sein du réseau de Fedasil, le jeune se présentera au service des Tutelles qui prendra contact avec d'autres autorités d'hébergement et lui désignera un tuteur.

Le jeune accueilli en accueil temporaire de 15 jours du fait de sa minorité pourra, sur base d'une observation et proposition d'orientation de la structure d'accueil, être orienté au sein d'une structure d'accueil de deuxième phase du réseau de Fedasil, et ce en fonction de son profil et des places disponibles.

A défaut d'être orienté dans le réseau de Fedasil, le jeune devra se rendre auprès du service des Tutelles qui prendra contact avec d'autres autorités en vue d'un hébergement.

Si un non-demandeur d'asile est soumis à un test dans un hôpital où le résultat ne peut être communiqué immédiatement, le Service des Tutelles prendra directement contact avec le service de dispatching de Fedasil afin de vérifier si, en attendant le test, une

De plus jeune mag altijd nieuwe gegevens met betrekking tot zijn identiteit overmaken aan de DV opdat deze dienst eventueel een nieuw onderzoek naar de minderjarigheid/meerderjarigheid uitvoert.

7. Risicogroepen

Wat de jongeren betreft die mogelijk slachtoffer van mensenhandel zijn, wordt verwezen naar de omzendbrief van 26 september 2008 betreffende de invoering van een multidisciplinaire samenwerking met betrekking tot de slachtoffers van mensenhandel en/of bepaalde zwaardere vormen van mensensmokkel.

Overigens moeten alle diensten bedacht zijn op aanwijzingen van bijzondere kwetsbaarheid. In die gevallen is het wenselijk rechtstreeks met de Dienst Voogdij contact op te nemen om zijn ondersteuning te vragen als er zich een speciaal geval voordoet.

In deze gevallen verbinden de ondertekenaars zich ertoe binnen de grenzen van hun bevoegdheid al het mogelijke te doen opdat deze jongeren de noodzakelijke waarborgen en bescherming krijgen.

8. Opvang

Fedasil verbindt zich ertoe, ten aanzien van de NBMV die geen asiel aanvraagt, voorafgaand door de DVZ is geregistreerd en bij wie de TBC-test is afgenoem, waarbij hij een onderhoud heeft gehad met een ambtenaar van de Dienst Voogdij, en van wie de minderjarigheid officieel is vastgesteld (door medische tests of omdat geen twijfel mogelijk is), een tijdelijke opvang van maximum 15 dagen toe te kennen in zijn observatie- en oriëntatiecentrum dat specifiek voor deze doelgroep is ingericht, gelet op de beschikbare plaatsen.

Als die specifieke opvangplaatsen binnen het netwerk van Fedasil geheel bezet zijn, moet de jongere zich aanmelden bij de DV die contact zal opnemen met andere huisvestingsautoriteiten en hem een voogd zal toewijzen.

De jongere die wegend zijn minderjarigheid in een tijdelijke opvang van 15 dagen verblijft, kan op basis van een observatie en voorstel van oriëntatie van de opvangstructuur, naar een opvangstructuur van het tweede stadium van het Fedasil netwerk worden georiënteerd, gelet op zijn profiel en de beschikbare plaatsen.

Indien de jongere niet kan worden ondergebracht binnen het netwerk van Fedasil, moet hij zich aanbieden bij de DV, die contact zal opnemen met andere instanties met het oog op het vinden van huisvesting.

Als van een niet-asielzoeker een test wordt afgenoem in een ziekenhuis waar de uitslag niet onmiddellijk kan worden meegeleid, neemt de Dienst Voogdij onmiddellijk contact op met de Dienst Dispatching van

place est libre et si la personne peut l'occuper pendant au maximum 2 jours ouvrables^{xvi}.

Fedasil réserve au maximum 5 places^{xvii} à Bruxelles pour ces personnes.

Si aucune place n'est disponible, le jeune transféré au Service des Tutelles en sera avisé et il recevra une convocation afin de se manifester dans les cinq jours ouvrables afin de connaître le résultat du test et de recevoir une liste reprenant les adresses des organismes auxquels il peut s'adresser afin de bénéficier d'un éventuel accueil d'urgence.

Fedasil om na te gaan of er, in afwachting van de uitslag van de test, een plaats vrij is en de jongere deze plaats kan innemen gedurende maximum 2 werkdagen^{xviii}.

Fedasil heeft maximum 5 plaatsen^{xix} voor deze personen in Brussel.

Als er geen enkele plaats beschikbaar is, wordt de jongere die naar de Dienst Voogdij is overgebracht daarvan verwittigd en zal hij een oproeping ontvangen om zich binnen vijf werkdagen te melden, teneinde de uitslag van de test te kennen en een lijst in ontvangst te nemen met de adressen van de instellingen tot wie hij zich kan wenden om eventuele noodopvang te krijgen.

APPLICATION ET EVALUATION

Le protocole s'applique sur l'ensemble du territoire belge.

L'exécution de ce protocole prend effet le 28 janvier 2013.

Le groupe de travail qui a préparé le protocole est chargé d'en suivre l'application et de l'évaluer, de proposer des solutions si des problèmes d'ordre pratique devaient se présenter et, le cas échéant, de faire des propositions en vue d'en modifier le contenu. Une réunion d'évaluation sera organisée six mois après la signature, sauf pour les dispositions relatives au chapitre 8, pour lesquelles une concertation devra être organisée immédiatement avec les services concernés en cas de problème au niveau de leur application. Ensuite, le protocole sera adapté en concertation, en ce qui concerne les dispositions visées. S'il s'avère que l'adaptation entraîne une charge de travail disproportionnée pour l'un des services, il est possible de suspendre provisoirement l'application du chapitre 8.

TOEPASSING EN EVALUATIE

Het protocol is van toepassing op het hele Belgische grondgebied.

Dit protocol wordt van kracht op 28 januari 2013.

De werkgroep die het protocol heeft voorbereid heeft ook de taak er de toepassing van op te volgen en te evalueren, oplossingen voor te stellen als er praktische problemen zouden zijn en, indien vereist, voorstellen te doen om de inhoud van het protocol te wijzigen. Er komt een evaluatievergadering zes maanden na de ondertekening behalve voor de bepalingen die hoofdstuk 8 betreffen, waarvoor in geval van problemen rond de toepassing hiervan er onmiddellijk overleg met de betrokken diensten zal plaatsvinden. Het protocol zal dan in overleg worden bijgestuurd wat die bepalingen betreft. Indien na voorafgaand overleg tussen de betrokken diensten zou blijken dat dit tot een onevenredige werklast voor een dienst zou leiden, bestaat de mogelijkheid de toepassing van dit hoofdstuk 8 tijdelijk op te schorten.

INFORMATIONS PRATIQUES

Fedasil

Personne de contact : Anne Kestemont
Tél : 02/213.44.48.
Fax :
Courriel : anne.kestemont@fedasil.be

OE

Bureau MINTEH
Personne de contact : Renée Raymaekers
Tél : 02/793.89.25.
Fax : 02/274.66.57.
Courriel : renee.raymaekers@ibz.fgov.be

Bureau C
Personne de contact : Wendy Van Doornveldt
Tél : 02/793.83.15.
Fax :
Courriel : wendy.vandoorneveldt@ibz.fgov.be

PRAKTISCHE INFORMATIE

Fedasil

Contactpersoon: Anne Kestemont
Telefoon: 02/213.44.48.
Fax:
E-mailadres: anne.kestemont@fedasil.be

DVZ

Bureau Minderjarigen / Mensenhandel
Contactpersoon: Renée Raymaekers
Telefoon: 02 793 89 25
Fax: 02 274 66 57
E-mailadres: renee.raymaekers@ibz.fgov.be

Bureau C
Contactpersoon: Wendy Van Doornveldt
Telefoon: 02/793.83.15.
Fax:
E-mailadres: wendy.vandoorneveldt@ibz.fgov.be

Permanence
Personne de contact : Kris Vanhoeke
Tél : 02/793.83.55
Fax :
Courriel : kris.vanhoeke@ibz.fgov.be

Service des Tutelles

Personne de contact : Philippe Pede
Tél : 02/210.57.35.
Fax :
Courriel : philippe.pede@just.fgov.be

Permanentie
Contactpersoon: Kris Vanhoeke
Telefoon: 02/793.83.55
Fax:
E-mailadres: kris.vanhoeke@ibz.fgov.be

Dienst Voogdij

Contactpersoon: Philippe Pede
Telefoon: 02/210.57.35.
Fax:
E-mailadres: philippe.pede@just.fgov.be

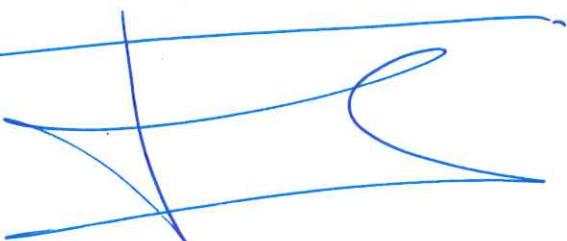
Signatures des partenaires / Handtekening van de partners

Freddy Roosemont

Directeur-generaal van de dienst Vreemdelingenzaken

Directeur-général de l'Office des Etrangers

Jean-Pierre Luxen

Directeur-général de Fedasil

Directeur-generaal van Fedasil

Daniel Flore

Directeur-général de la direction générale de la Législation et des Libertés et des Droits Fondamentaux et aussi Président par intérim du SPF Justice

Directeur-generaal van het directoraat generaal Wetgeving en Fundamentele Rechten en Vrijheden en eveneens interim-voorzitter van de FOD Justitie

Notes de bas de page.

ⁱ On entend par tiers toute autorité autre que la police (ST, Fedasil, Commune, etc)

ⁱⁱ Dénommé ci-après loi du 15/12/1980

ⁱⁱⁱ Dénommé ci-après loi tutelle MENA

^{iv} Dénommé ci-après loi accueil

^v Cfr définition

^{vi} Bureau C ou permanence

^{vii} Numéro OE ; alias, membres de la famille ou tout autre information pertinente

^{viii} Service printrak

^{ix} Cfr point 4 La réalisation du test d'âge.

^x Bureau C ou permanence

^{xi} Aux heures prévues soit tous les jours ouvrables à 8 heures du matin

^{xii} Cfr point 3 La convocation/un exemplaire de convocation est joint en annexe

^{xiii} Cfr point 5 Suite en cas de non présentation à deux reprises à la convocation de l'OE

^{xiv} On entend par jour ouvrables, les jours allant du lundi au vendredi à l'exception des jours fériés légaux ou assimilés/jours de pont (ex Ascension)

^{xv} Il y a un accord, avec l'hôpital de Neder-Over-Heembeek, pour réaliser 15 tests répartis sur 3 jours pour les mineurs d'âge. Ce nombre comprend les tests pour les demandeurs et les non demandeurs d'asile. Des accords existent avec d'autres hôpitaux.

^{xvi} On entend par jours ouvrables, les jours allant du lundi au vendredi à l'exception des jours fériés légaux ou assimilés/jours de pont (ex Ascension)

^{xvii} Chiffre à évaluer durant l'application du protocole.

^{xviii} Onder derde wordt verstaan elke andere overheid dan de politie (DV, Fedasil, gemeente, enzovoort).

^{xix} Hierna genoemd wet van 15-12-1980.

^{xx} Hierna genoemd wet voogdij NBMV.

^{xxi} Hierna genoemd opvangwet.

^{xxii} Zie definitie.

^{xxiii} Bureau C of Permanentie.

^{xxiv} Nummer DVZ, alias, gezinsleden en elke overige relevante informatie.

^{xxv} Dienst Printrak.

^{xxvi}

^{xxvii} Bureau C of Permanentie.

^{xxviii} Binnen de voorgeschreven tijd, namelijk elke werkdag vanaf 8 uur 's morgens.

^{xxix} Zie punt 3. De oproeping/ een exemplaar van een oproeping gaat als bijlage hierbij.

^{xxx} Zie punt 5. Gevolg indien twee keer niet wordt ingegaan op de oproeping van de DVZ.

^{xxxi} Onder werkdag wordt verstaan de dagen van maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van de wettelijke feestdagen of gelijkgestelde dagen/brugdagen (bijvoorbeeld Hemelvaartsdag).

^{xxxii} Er is een overeenkomst met het ziekenhuis van Neder-Over-Heembeek om 15 tests uit te voeren verdeeld over 3 dagen voor de minderjarigen. Dit aantal omvat de tests voor asielzoekers en niet-asielzoekers. Er zijn ook overeenkomsten met andere ziekenhuizen.

^{xxxiii} Onder werkdag wordt verstaan de dagen van maandag tot vrijdag, met uitzondering van de wettelijke feestdagen of gelijkgestelde dagen/brugdagen (bijvoorbeeld Hemelvaartsdag).

^{xxxiv} Dit cijfer wordt geëvalueerd tijdens de uitvoering van het protocol.

